

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10750 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 21, 1S, Eivissa
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10750 - Investigació i Innovació Educativa
Crèdits	0,48 de presencials (12 hores) 1,52 de no presencials (38 hores) 2 de totals (50 hores).
Grup	Grup 21, 1S, Eivissa (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Ernest Prats García ernest.prats@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

Professorat:

Ernest Prats García. Professor d'Ensenyament Secundari. Màster en Tecnologia Educativa. Doctorant en Tecnologia Educativa.

Experiència docent: Professor d'Ensenyament Secundari a diferents centres de les Illes Balears. Especialitat: Llengua i Literatura Catalanes.

Assessor de TIC del CEP d'Eivissa (1990-2007)

Director del CEP d'Eivissa (2007-2014)

Professor d'Ensenyament Secundari a l'IES Sa Colomina (2014-)

Correu electrònic: ernest.prats@uib.es

Assginatura:

Benviguts i bevingudes a l'assignatura Investigació i innovació Educativa, que forma part d'aquest Màster Universitari en Formació del Professorat. El que es pretèn amb aquesta assignatura és fer una primera aproximació a la investigació i innovació en l'educació, com a factors de canvi i millora als centres educatius. Aquesta assignatura es desenvolupa al llarg del darrer període del Màster (Aprofundiment, Avaluació). A aquest període, l'alumnat ja ha completat la part fonamental de la seva formació i té una visió general del sistema educatiu i dels centres, així com dels diferents rols del professorat.

És per això que es considera que aquest és el moment per a fer una primera aproximació a la innovació i investigació educatives.

Dins del camp de la innovació i investigació educatives, es considera que han de tenir un paper fonamental, a l'actual societat de coneixement, les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC), i la seva aplicació dins el món de educatiu, les Tecnologies de l'Aprenentatge i el Coneixement (TAC). Això afecta especial al 1r cicle d'ESO, perquè tots els alumnes disposen del seu propi ordinador. De tota manera, gairebé totes les aules dels IES disposen de Pissarra Digital Interactiva (PDI) i connexió a Internet. Però no hem de suposar que tota la innovació ha de passar per les TIC. Veurem molts exemples en què aquestes no s'empren.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10750 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 21, 1S, Eivissa
Guia docent	B
Idioma	Català

L'altra gran aparato que forma part del contingut d'aquesta assignatura és la Investigació. Podríem dir que la innovació sorgeix, la majoria de les vegades, de la investigació. A més, en aquest curs he de fer un Treball de Fi de Màster on heu de plantejar les bases d'una possible innovació.

Els **objectius** d'aquesta assignatura són els següents.

- * Apropar-se als conceptes d'innovació i investigació dins el món educatiu.
- * Aprendre a realitzar una Investigació Educativa.
- * Conèixer els elements necessaris per a arribar a ser un professor reflexiu.
- * Examinar les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) des de d'una perspectiva docent.
- * Arribar a integrar les Tecnologies de l'Aprenentatge i el Coneixement (TAC) dins la pràctica docent diària.
- * Saber elaborar, com a docents reflexius, un projecte d'investigació i innovació que sigui útil i aplicable a l'aula.
- * Fer que totes les tasques que s'elaborin a partir de la investigació i innovació educativa siguin competencials.

Requisits

Essencials

Estar matriculat al Màster Universitari en Formació del Professorat

Recomanables

Coneixements informàtics a nivell d'usuari bàsic (navegació per Internet, correu electrònic, coneixements d'algunes eines de la web 2.0, programari de tipus general...).

Competències

A aquesta assignatura, com a les de les restants d'aquest màster, les competències es divideixen en dos grups: genèriques i específiques.

Específiques

- * Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els diferents aspectes relacionats amb la professió docent. (CE41).
- * Iniciar-se en l'ús de les tècniques pròpies de la investigació i la innovació relacionades amb l'ensenyament de la matèria en particular i amb l'educació en general, per tal de dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació, innovació i avaluació en el camp de l'educació. (CE42).
- * Conèixer les institucions, models i vies per a la formació permanent, la investigació i la innovació educatives, valorant totes aquestes com a una necessitat inherent a l'exercici professional. (CE44).
- * Desenvolupar una actitud reflexiva i crítica davant l'entorn social i cultural, l'entorn institucional en què es treballa i davant la seva pròpia pràctica professional. (CE45).

Genèriques

- * Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada. (CG3).
- * Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estigui ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels estudiants de

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10750 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 21, 1S, Eivissa
Guia docent	B
Idioma	Català

manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge. (CG8)..

- * Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu i els models de millora de la qualitat i la seva aplicació als centres d'ensenyament. (CG9).

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

1. El paper de la investigació i la innovació docent en el món educatiu actual. Una aproximació.
2. El professorat reflexiu: investigant a partir de la pràctica, com a font de millora i d'innovació.
3. Les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC).
4. La Societat del Coneixement a l'escola: les Tecnologies de l'Aprenentatge i el Coneixement (TAC).
5. Disseny i desenvolupament de projectes d'investigació i innovació, partint de la pròpia pràctica i en la comunitat de pràctica.
6. El treball de fi màster com a projecte d'investigació educativa.

Metodologia docent

A una assignatura com aquesta, on es fa una introducció a la investigació i innovació educatives, és fonamental la reflexió que es pugui fer a les classes pràctiques, per part dels alumnes, a partir de les propostes del professor. De la mateixa manera, s'hauran d'analitzar i comentar els documents proposats i fer una proposta d'aplicació a l'aula.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes pràctiques	Classes combinant la teoria i la pràctica	Grup gran (G)	A partir d'una exposició del professor, que tindrà com a finalitat fer una introducció al tema, i que anirà recolzada amb els materials de suport adients, l'alumnat haurà de debatre i donar la seva opinió sobre la temàtica explicada.	12

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10750 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 21, 1S, Eivissa
Guia docent	B
Idioma	Català

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Disseny d'un projecte d'innovació	Amb tot el que s'haurà explicat a classe, dels debats sorgits, dels documents comentats i de la pròpia experiència de l'alumnat, s'haurà de lliurar, emprant l'entorn virtual de formació, el disseny d'un projecte d'innovació, en forma de tasca, que comporti l'aplicació a l'aula de qualsevol de les temàtiques tractades a l'assignatura. Donada la importància que tenen les Tecnologies de l'Aprenentatge i el Coneixement en el moment educatiu actual, al disseny del projecte d'innovació aquestes hauran de tenir un paper important. Aquesta tasca ha d'incloure i avaluar algunes de les competències bàsiques que ha d'assolir l'alumnat al llarg del seu ensenyament obligatori.	19
Estudi i treball autònom individual o en grup	Comentari i debat de documents i situacions	A partir de documents i situacions proposades per part del professor, l'alumnat haurà de fer els seus propis comentaris, i debatre amb els seus companys i companyes. Tot això es farà dins l'entorn virtual de formació, a partir d'una discussió oberta als fòrums. Els materials necessaris per a aquest tipus d'activitats estaran disponibles dins del mateix entorn virtual de formació.	19

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Per a poder arribar a una avaluació positiva, l'alumnat haurà d'aprovar cadascuna de les activitats que es proposen a l'assignatura: participació en les classes teòriques, comentari i debat de documents i situacions i lliurament d'un projecte d'innovació. Si l'alumnat no supera aquestes tres parts, serà qualificat finalment com a suspès.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10750 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 21, 1S, Eivissa
Guia docent	B
Idioma	Català

Classes combinant la teoria i la pràctica

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	A partir d'una exposició del professor, que tindrà com a finalitat fer una introducció al tema, i que anirà recolzada amb els materials de suport adients, l'alumnat haurà de debatre i donar la seva opinió sobre la temàtica explicada.
Criteris d'avaluació	A aquest apartat, el professor farà una presentació general del tema a tractar, que pot anar acompanyada de documentació complementària. El que es valorarà serà la participació de l'alumnat en els debats i les seves aportacions, tenint present que això s'haurà de fer sempre des d'un punta de vista constructiu.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Disseny d'un projecte d'innovació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Amb tot el que s'haurà explicat a classe, dels debats sorgits, dels documents comentats i de la pròpia experiència de l'alumnat, s'haurà de lliurar, emprant l'entorn virtual de formació, el disseny d'un projecte d'innovació, en forma de tasca, que comporti l'aplicació a l'aula de qualsevol de les temàtiques tractades a l'assignatura. Donada la importància que tenen les Tecnologies de l'Aprenentatge i el Coneixement en el moment educatiu actual, al disseny del projecte d'innovació aquestes hauran de tenir un paper important. Aquesta tasca ha d'incloure i avaluar algunes de les competències bàsiques que ha d'assolir l'alumnat al llarg del seu ensenyament obligatori.
Criteris d'avaluació	Tot l'alumnat del curs, haurà de lliurar, abans de la data que s'assenyali, un projecte d'innovació seguint les normes i format que indicarà el professor. Es valorarà el paper de les Tecnologies de l'Aprenentatge i el Coneixement al projecte d'innovació, tenint present que aquestes hi han de figurar. Els treballs han de ser, sempre, originals. No es permetrà el plagiat, i si aquest es dona, el treball es considerarà suspès. Per a poder considerar com a superada aquesta part de l'assignatura, la nota mínima del treball ha de ser 5,0 damunt un total de 10,0.

Percentatge de la qualificació final: 45%

Comentari i debat de documents i situacions

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	A partir de documents i situacions proposades per part del professor, l'alumnat haurà de fer els seus propis comentaris, i debatre amb els seus companys i companyes. Tot això es farà dins l'entorn virtual de formació, a partir d'una discussió oberta als fòrums. Els materials necessaris per a aquest tipus d'activitats estaran disponibles dins del mateix entorn virtual de formació.
Criteris d'avaluació	L'alumnat haurà de participar en els debats que es proposaran a l'entorn virtual de formació, a partir de documents o de situacions determinades. Es podrà establir, per part del professor, quan aquesta participació s'ha de fer de manera individual i quan s'ha de fer en grup. Les participacions s'hauran de fer sempre des d'un punta de vista constructiu.

Percentatge de la qualificació final: 45%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10750 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 21, 1S, Eivissa
Guia docent	B
Idioma	Català

Per a una assignatura com aquesta, en constant canvi, es fa molt difícil assenyalar una bibliografia en format imprès que, després de poc temps, no quedi obsoleta. Per aquest motiu, aquí només s'inclouen unes poques obres que es consideren fonamentals.

En el moment de començar el curs, i dins l'entorn virtual de formació, s'assenyalaran tota una sèrie de materials complementaris, que es podran consultar allí mateix, o es podran trobar a Internet.

Bibliografia bàsica

- * Barba, C., Capella, S., (Coord.), Equip de la Comunitat Catalana de WebQuest. (2010). Ordinadors a les aules. La clau és la metodologia. Barcelona: Editorial Graó.
- * Cohen, L., Manion, L. (1990). Métodos de investigación educativa. Madrid: La Muralla.
- * Gather Thurler, M. (2004). Innovar en el seno de la institución escolar. Barcelona: Editorial Graó.
- * Johnson, L., Adams Becker, S., Estrada, V., and Freeman, A. (2015). NMC Horizon Report: 2015 K-12 Edition. Austin, Texas: The New Media Consortium.
- * McMillan, J. H., & Schumacher, S. (2010). Investigación educativa: Una introducción conceptual. España: Pearson Addison Wesley.

Bibliografia complementària

- * Cano, E., Rubio, A., Serrat, N. (2010). Organizarse mejor. Habilidades, estrategias, técnicas y hábitos de estudio. Barcelona: Editorial Graó.
- * Monereo i Font, C., Fuentes Agustí, M. (2005). Internet y competencias básicas : aprender a colaborar, a comunicarse, a practicar y a aprender. Barcelona: Editorial Graó.
- * Organisation for Economic Co-operation and Development, & Programme for International Student Assessment, (2014). PISA 2012 results in focus: What 15-year-olds know and what they can do with what they know.
- * Vivancos Martí, J. (2008). Tratamiento de la información y competencia digital. Madrid: Alianza Editorial.
- * XTEC - El centre i la pràctica reflexiva. Retrieved from http://www.xtec.cat/formacio/practica_reflexiva/centreipr/index.htm
- * Zavala, S. (2009). Guía a la redacción en el estilo APA, 6ta edición. Biblioteca Universidad Metropolitana. Retrieved from <http://www.cibem.org/paginas/img/apa6.pdf>

Altres recursos

Generals

- * Al·lès, G. Recursos didàctics per a secundària. Retrieved from <http://recursosdidactics.wordpress.com/about/>
- * Aprendizajesignificativo.com. Retrieved from <http://www.aprendizajesignificativo.es/>
- * Competències Bàsiques - Illes Balears. Retrieved from <http://cbib.caib.es/>
- * Edu365.cat. Retrieved from <http://www.edu365.cat/>
- * El Web Educatiu de les Illes Balears - Materials de Formació a Distància. Retrieved from http://weib.caib.es/Formacio/distancia/Materials_.htm Informàtica Educativa Illes Balears. (n.d.). Retrieved from <http://www.ieduca.caib.es/>
- * Nosotros Competentes/Nosaltres Competents. Retrieved from <http://competentes.wordpress.com/WebQuestCat>. Portal de la Comunitat Catalana de WebQuest. (n.d.). Retrieved from <http://sites.google.com/site/webquestathome/>
- * XTEC - Materials de formació. Retrieved from <http://www.xtec.cat/formacioc/dvdformacio/index.htm>

Concepte de nadiu digital

- * Bennett, S., Maton, K., & Kervin, L. (2008). The “digital natives” debate: A critical review of the evidence. British Journal of Educational Technology, 39, 775–786. doi:10.1111/j.1467-8535.2007.00793.x
- * Bennett, S., & Maton, K. (2010). Beyond the “digital natives” debate: Towards a more nuanced understanding of students’ technology experiences. Journal of Computer Assisted Learning, 26(5), 321–331. doi:10.1111/j.1365-2729.2010.00360.x
- * Boschma, J., & Groen, I. (2006). Generación Einstein: más listos, más rápidos y más sociales. Keesie. Retrieved from http://anele.org/jornadas_tecnicas/generatie_einsteinspaans_jeroen.pdf

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10750 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 21, 1S, Eivissa
Guia docent	B
Idioma	Català

- * Cassany, D. (2011). En línia: Llegir i escriure a la xarxa. Barcelona: Graó.
- * Castañeda, L., González, V., & Serrano, J. L. (2011). Donde habitan los jóvenes: precisiones sobre un mundo de redes sociales. In F. Martínez & I. Solano (Eds.), Comunicación y relaciones sociales de los jóvenes en la red (pp. 47–63). Alicante: Marfil. Retrieved from http://digitum.um.es/jspui/bitstream/10201/25353/1/castaneda_gonzalez_serrano.pdf
- * Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants Part 1. On the horizon, 9(5), 1–6. Retrieved from <http://www.marcprensky.com/writing/default.asp> (traducció lliure al castellà: <http://phobos.xtec.cat/jsamarra/images/stories/fitxers/natiusdigitals.pdf>)
- * Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants Part 2. Do They Really Think Differently? On the horizon, 9(6), 1–9. Retrieved from <http://www.marcprensky.com/writing/default.asp>
- * Reig, D. (2010). ¿Nativos o náufragos digitales? Actitudes y competencias. | El caparazon. Retrieved from <http://www.dreig.eu/caparazon/2010/07/29/nativos-naufragos-digitales-competencias/>

Competències digitals dels docents

- * Barakaldokojardunaldiak24. (2010). Jordi adell: Competencias tics docentes y los PLE. Retrieved from <http://barakaldokojardunaldiak24.blogspot.com/2010/10/jordi-adell-competencias-tics-docentes.html>
- * Bernabé, I. (2010). El professorat com a aprenent amb les TIC. In Ordinadors a les aules. La clau és la metodologia. (pp. 71 - 77). Barcelona: Ed. Graó.
- * CENT. (2008). Estándares ISTE para profesores (NETS-T) 2008 en castellano | octeto. Retrieved from <http://cent.uji.es/octeto/node/2139>
- * Eduteka. (2008a). Estándares nacionales (EEUU) de tecnologías de la información y comunicación (TIC) para docentes (2008) (NETS-T). Retrieved from <http://www.eduteka.org/modulos/11/341/617/1>
- * Eduteka. (2008b). Estándares UNESCO de competencia en TIC para docentes. Retrieved from <http://www.eduteka.org/modulos/11/342/868/1>
- * Marquès, P. (2000). Los docentes: Funciones, roles competencias necesarias, formación. Retrieved from <http://www.peremarques.net/docentes.htm>
- * Marquès, P. (2008). Competencias digitales de los docentes. Retrieved from <http://peremarques.pangea.org/competenciasdigitales.htm>
- * Vicancos, J. (2011). Aproximació a la competència digital del docent. Retrieved from <http://ticotac.blogspot.com/2011/06/aproximacio-la-competencia-digital.html>

Webquests

- * Adell, J. (2008). Les webquests en l'educació infantil i primària. [Barcelona]: UOC.
- * Barba, C., & Capella, S. (2009). Formació del professorat: D109 - activitats d'aprenentatge a internet: Webquest - A manera d'introducció. Retrieved from http://www.xtec.cat/formaciotic/dvdformacio/materials/td109/practica_1.html
- * Barba, C. Selecció de webquest - de mestra@ a mestra@. Retrieved from <http://www.carmebarba.cat/>
- * Capella, S. (2010). La web d'en Sebas. Retrieved from <http://www.tressisens.net/>
- * Dodge, B. Webquest.Org: Home. Retrieved from <http://webquest.org/>
- * March, T. Best webquests. Retrieved from <http://bestwebquests.com/>
- * Pérez, I. (2010). Qué son webquests. Retrieved from <http://www.isabelperez.com/webquest/index.htm>
- * Servei de Formació del Personal Docent. (2010). Formació del professorat: S1X1 - formació telemàtica específica educat1x1. Retrieved from http://www.xtec.cat/formaciotic/dvdformacio/materials/ts1x1/practica_2-4.html
- * WebQuestCat. Webquestcat. Retrieved from <http://sites.google.com/site/webquestcathome/>
- * XTEC. XTEC - webquests. Retrieved from <http://www.xtec.cat/recursos/webquests/index.htm>

Infografies

- * Álvarez, D. (2013). Cómo hacer una infografía. [E-aprendizaje]. Retrieved from <http://e-aprendizaje.es/2013/02/21/como-hacer-una-infografia/>

Pissarres Digitals Interactives

- * Gallego, D. J., Cacheiro, M. L., & Dulac, J. (2009). La Pizarra Digital Interactiva como recurso docente. Teoría de la Educación. Educación y Cultura en la Sociedad de la Información, 10(2), 127–145. Retrieved from <http://www.redalyc.org/resumen.oa?id=201017352009>

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	10750 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 21, 1S, Eivissa
Guia docent	B
Idioma	Català

- * Macià, J. C., & Ribas, S. (2009). Aprèn a utilitzar les pissarres digitals. Ús del programari i elaboració de materials didàctics. Conselleria d'Educació i Cultura - Govern de les illes Balears. Retrieved from <http://web.caib.es/Formacio/distancia/Material/pissarres/guia.htm>
- * Thomas, M. (2010). Interactive whiteboards for education theory, research and practice. Hershey, PA : Information Science Reference,.

